ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

10. listopadu 2005 *

Ve věci C-432/03,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 10. října 2003,

Komise Evropských společenství, zastoupená A. Caeirosem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Portugalské republice, zastoupené L. Fernandesem, jako zmocněncem, ve spolupráci s N. Ruizem, advogado, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: portugalština.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Schiemann, N. Colneric, K. Lenaerts (zpravodaj) a E. Juhász, soudci,

generální advokát: L. A. Geelhoed,
vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. června 2005,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. září 2005,

vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Portugalská republika tím, že podle článku 17 obecného nařízení o urbanistické výstavbě (Regulamento Geral das Edificações Urbanas), které bylo přijato vládním nařízením s mocí zákona č. 38/382 ze dne 7. srpna 1951 (*Diário do Governo*, řada I, č. 166, ze dne 7. srpna 1951, s. 715, dále jen „vládní nařízení"), nezohlednila certifikáty o schválení vydané jinými členskými státy ve schvalovacím řízení pro polyetylenové trubky dovezené z těchto jiných členských států, a tím, že toto opatření neoznámila Komisi, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků

28 ES a 30 ES, jakož i z článku 1 a čl. 4 odst. 2 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 3052/95/ES ze dne 13. prosince 1995, kterým se zavádí postup výměny informací o vnitrostátních opatřeních odchylných od zásady volného pohybu zboží v rámci Společenství (Úř. věst. L 321, s. 1; Zvl. vyd. 13/15, s. 427).

Právní rámec

Právní úprava Společenství

2 Směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků (Úř. věst. 1989, L 40, s. 12; Zvl. vyd. 13/09, s. 296), ve znění směrnice Rady 93/68/EHS ze dne 22. července 1993 (Úř. věst. L 220, s. 1; Zvl. vyd. 13/12, s. 173; dále jen „směrnice 89/106"), se podle čl. 1 odst. 1 vztahuje na stavební výrobky v rozsahu, v jakém se jich týkají základní požadavky na stavby podle čl. 3 odst. 1 téže směrnice.

3 Podle čl. 1 odst. 2 směrnice 89/106 se „stavebním výrobkem" pro účely této směrnice „rozumí každý výrobek vyrobený pro trvalé zabudování do staveb zahrnujících pozemní i inženýrské stavby".

4 Na základě čl. 2 odst. 1 této směrnice členské státy přijmou všechna nezbytná opatření k tomu, aby výrobky uvedené v článku 1, které jsou určeny k použití ve stavbách, mohly být uvedeny na trh pouze tehdy, jsou-li vhodné k tomuto určenému

použití, to znamená, že mají takové vlastnosti, že stavby, do kterých mají být zabudovány, sestaveny, použity nebo instalovány, mohou, jsou-li řádně navrženy a provedeny, splňovat základní požadavky uvedené v článku 3, jestliže se na tyto stavby vztahují předpisy obsahující tyto požadavky.

5 Článek 3 odst. 1 téže směrnice stanoví, že tyto základní požadavky jsou uvedeny v podobě podmínek v příloze I této směrnice. Uvedené požadavky se týkají určitých vlastností staveb, co se týče mechanické odolnosti a stability, požární bezpečnosti, hygieny, ochrany zdraví a životního prostředí, bezpečnosti při užívání, ochrany proti hluku, úspory energie a ochrany tepla.

6 Podle čl. 4 odst. 1 směrnice 89/106 se normy a technická schválení pro účely této směrnice nazývají „technické specifikace".

7 Článek 4 odst. 2 této směrnice stanoví, že členské státy předpokládají, že výrobky jsou vhodné ke svému určenému použití, jestliže umožňují, aby stavby, ve kterých budou použity, plnily základní požadavky, a jestliže jsou tyto výrobky opatřeny značkou ES, která znamená, že výrobky vyhovují příslušným vnitrostátním normám přejímajícím harmonizované normy, evropskému technickému schválení nebo vnitrostátním technickým specifikacím uvedeným v odstavci 3 tohoto článku, pokud neexistují harmonizované specifikace.

8 Uvedený odstavec 3 umožňuje členským státům sdělit Komisi znění svých vnitrostátních technických specifikací, o kterých se domnívají, že splňují základní

požadavky, aby Komise oznámila členským státům uvedené vnitrostátní technické specifikace, u kterých existuje předpoklad shody se základními požadavky.

9 Článek 6 odstavce 1 a 2 směrnice 89/106 stanoví:

„1. Členské státy nesmějí na svém území bránit volnému pohybu, uvádění na trh nebo používání výrobků, které splňují ustanovení této směrnice.

Členské státy zajistí, aby použití těchto výrobků k účelu, pro který byly zamýšleny, nebránila pravidla nebo podmínky stanovené veřejnoprávními nebo soukromoprávními subjekty, které působí jako veřejný podnik nebo jako veřejný subjekt na základě monopolního postavení.

2. Členské státy jsou však povinny umožnit, aby byly na jejich území na trh uváděny výrobky, na které se čl. 4 odst. 2 nevztahuje, jestliže splňují vnitrostátní předpisy, které jsou v souladu se Smlouvou, nestanoví-li evropské technické specifikace uvedené v kapitole II a III jinak. [...]“

10 Článek 16 téže směrnice stanoví:

„1. Neexistují-li pro daný výrobek technické specifikace stanovené v článku 4, je členský stát, pro který je výrobek určen, povinen považovat výrobek na žádost v jednotlivých případech za shodný s platnými vnitrostátními předpisy, pokud vyhovuje zkouškám a inspekcím, které byly provedeny schváleným orgánem v členském státě výrobce podle metod platných v členském státě určení nebo uznaných tímto státem za rovnocenné.

2. Členský stát výrobce informuje členský stát určení, podle jehož předpisů mají být provedeny zkoušky a inspekce, o orgánu, který hodlá k tomuto účelu schválit. Členský stát určení a členský stát výrobce si vzájemně poskytnou všechny potřebné informace. Po výměně těchto informací schválí členský stát výrobce takto určený orgán. Má-li členský stát pochybnosti, odůvodní své stanovisko a uvědomí Komisi.

3. Členské státy zajistí, aby si jmenované orgány vzájemně poskytovaly veškerou potřebnou pomoc.

4. Pokud členský stát zjistí, že schválený orgán neprovádí zkoušky a inspekce řádně ve shodě s vnitrostátními předpisy, oznámí to členskému státu, v němž byl orgán schválen. Tento stát uvědomí oznamující členský stát v přiměřené lhůtě o přijatých opatřeních. Pokud oznamující členský stát nepovažuje přijatá opatření za dostatečná, může zakázat uvedení dotyčného výrobku na trh a jeho používání nebo jej podrobit zvláštním podmínkám. Uvědomí o tom druhý členský stát a Komisi."

11 Rozhodnutí č. 3052/95 stanoví ve svém článku 1:

„Pokud členský stát podniká kroky, aby zabránil volnému pohybu konkrétního vzoru nebo druhu výrobku, který je zákonně vyráběn nebo uváděn na trh v jiném členském státě, nebo jeho uvedení na trh, oznámí toto opatření Komisi, je-li jeho přímým nebo nepřímým účinkem:

— obecný zákaz zboží,

— odmítnutí udělení povolení k uvedení zboží na trh,

— změna vzoru nebo druhu daného výrobku, aby mohl být na trh uveden nebo na trhu ponechán, nebo

— stažení zboží z trhu."

12 Článek 3 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95 stanoví, že tento požadavek oznámení se mimo jiné nevztahuje na opatření přijatá výhradně na základě harmonizačních předpisů Společenství a na opatření oznámená Komisi podle zvláštních předpisů.

13 Článek 4 odstavce 1 a 2 tohoto rozhodnutí stanoví, že oznámení uvedené v článku 1 musí být provedeno dostatečně podrobně, jakož i jasnou a srozumitelnou formou, a že relevantní informace musí být sděleny ve lhůtě 45 dnů ode dne, ve kterém bylo opatření přijato.

Vnitrostátní právní úprava

14 Podle článku 17 vládního nařízení, použití nových materiálů nebo stavebních postupů, pro které neexistují oficiální specifikace ani dostatečná užívací praxe, podléhá předběžnému stanovisku Národní laboratoře pro stavební inženýrství Ministerstva veřejných prací (Laboratório Nacional de Engenharia Civil, dále jen „LNEC").

15 Podle vyhlášek Ministerstva veřejných prací ze dne 2. listopadu 1970 (*Diário do Governo*, řada II, č. 261, ze dne 10. listopadu 1970, s. 7834) a ze dne 7. dubna 1971 (*Diário do Governo*, řada II, č. 91, ze dne 19. dubna 1971, s. 2357) mohou být ve vodárenské distribuční síti používány pouze plastové materiály schválené LNEC.

Postup před zahájením soudního řízení

16 V dubnu 2000 Komise obdržela stížnost od portugalského podniku, kterému bylo kontrolním orgánem, společností Empresa Pública de Águas Livres de Lisboa SA (dále jen „EPAL"), odmítnuto povolení nezbytné pro instalaci polyetylenových trubek PEX dovezených z Itálie a Španělska do systému potrubí ve stavbě z důvodu, že tyto trubky nebyly schváleny LNEC. Podnik podávající stížnost poté požádal

LNEC o vydání osvědčení o rovnocennosti zahraničních certifikátů, které měl k dispozici.

17 Dopisem ze dne 26. května 2000 LNEC informoval podnik podávající stížnost o odmítnutí jeho žádosti o osvědčení o rovnocennosti certifikátu vydaného Italským institutem pro plasty (Istituto Italiano dei Plastici, dále jen „IIP") z důvodu, že IIP se nenachází mezi členskými orgány Evropské unie pro technické schvalování ve výstavbě (Union européenne pour l'agrément technique dans la construction, dále jen „UEATC"), ani mezi dalšími orgány, se kterými LNEC uzavřel dohodu o spolupráci v dotčené oblasti.

18 Výzvou dopisem ze dne 12. září 2000 Komise Portugalské republice sdělila, že tím, že na základě článku 17 vládního nařízení podrobila polyetylenové trubky dovážené z jiných členských států schvalovacímu řízení, aniž by zohlednila certifikáty o schválení vydané těmito jinými členskými státy, a tím, že Komisi takové opatření neoznámila, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES a 30 ES a článku 1 a čl. 4 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95.

19 Jelikož odpověď poskytnutou portugalskými orgány Komise považovala za nedostatečnou, zaslala jim dne 16. května 2001 odůvodněné stanovisko a vyzvala je k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby vyhověly tomuto stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.

20 Jelikož Komise nebyla spokojena s odpovědí portugalských orgánů, podala tuto žalobu.

K žalobě

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článků 28 ES a 30 ES

Argumentace účastníků řízení

21 Komise nejprve upozorňuje, že ačkoliv dotčené trubky jsou skutečně „stavebními výrobky" ve smyslu směrnice 89/106, nejsou předmětem harmonizovaných norem ve smyslu článku 4 této směrnice. Pokud jde o zvláštní řízení stanovené v článku 16 této směrnice, není v projednávaném případě použitelné z důvodu, že jednak neexistují portugalské technické specifikace týkající se dotčených trubek a jednak metody certifikace a udělování schválení platné v těchto dvou dotčených členských státech nejsou ani totožné, ani rovnocenné. Pravidla, kterým uvedené trubky podléhají v Portugalsku, tedy musejí být přezkoumána ve světle článků 28 ES a 30 ES.

22 Schvalovací řízení, kterému na základě článku 17 vládního nařízení podléhá použití polyetylenových trubek dovážených z jiných členských států, totiž představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu. Portugalské orgány nesdělily důvody, pro které dotčené trubky nezajišťují úroveň ochrany zdraví a života osob rovnocennou ochraně, kterou se snaží zajistit portugalská právní úprava.

23 V souladu s judikaturou v oblasti volného pohybu zboží jsou portugalské orgány povinny zohlednit certifikáty vydané certifikačními orgány jiných členských států, které, ačkoli nejsou členy UEATC, jsou uznávány ostatními členskými státy za způsobilé certifikovat dotčené výrobky. Pokud portugalské orgány neměly dostatečné informace o právním kontextu, ve kterém IIP vydal svůj certifikát, mohly tyto informace získat od italských orgánů.

24 Ve vztahu k cíli ochrany zdraví a života osob je krom toho nepřiměřené odmítnout schválení trubek z důvodu, že LNEC vyhrazuje schválení pro systémy potrubí.

25 V každém případě, aby byl předběžný správní povolovací režim odůvodněn, i když omezuje základní svobody, musel by se zakládat na objektivních, nediskriminačních a předem známých kritériích, a to tak, aby byla vymezena posuzovací pravomoc vnitrostátních orgánů tak, že tato pravomoc nebude vykonávána svévolně.

26 Portugalská vláda tvrdí, že dotčená vnitrostátní ustanovení pouze provádějí článek 2 směrnice 89/106, který členským státům ukládá povinnost zaručit, že stavební výrobky mohou být uvedeny na trh pouze tehdy, pokud jejich použití ve stavbách, pro které jsou určeny, umožňuje, aby tyto stavby splňovaly základní požadavky uvedené v příloze I této směrnice.

27 Vzhledem k tomu, že dotčené trubky nejsou předmětem ani harmonizované normy či evropského technického schválení, ani vnitrostátní technické specifikace uznávané na úrovni Společenství, Portugalská republika má právo podrobit je takovému schvalovacímu řízení, jaké je stanoveno v článku 17 vládního nařízení.

28 Pokud jde o výrobky, na které se vztahuje směrnice 89/106, zásada, podle které členský stát nemůže vyžadovat analýzy nebo zkoušky, pokud již byly provedeny v jiném členském státě, je ostatně hmotně vyjádřena ve zvláštním řízení kontroly shody stanoveném v článku 16 této směrnice. Italská republika jako stát výrobce však toto řízení nedodržela.

29 Jelikož tedy LNEC nemohl spolupracovat s IIP, nemohl pod hrozbou porušení článku 16 směrnice 89/106 schválit trubky pouze na základě certifikátu vydaného IIP. Uznání certifikátu za těchto podmínek by znamenalo přijmout zásadu uznání jakéhokoliv certifikátu vydaného jakýmkoliv orgánem bez ohledu na veškerou záruku, pokud jde o odpovídající vlastnosti dotčených výrobků a pokud jde o to, zda kontrolní mechanismy skutečně existují a zda jsou dostatečné.

30 Konečně režim založený na kontrole shody systémů potrubí nezbytně nebrání obchodu s trubkami mezi Portugalskem a ostatními členskými státy více než schvalovací režim jednotlivých trubek. Záruka bezpečnosti staveb totiž nemůže být zajištěna pouhou kontrolou jednotlivých trubek.

Závěry Soudního dvora

31 Před přezkumem souladu schvalovacího řízení použitelného na základě článku 17 vládního nařízení s články 28 ES a 30 ES je třeba ověřit, zda Portugalská republika, jak tvrdí portugalská vláda, použitím tohoto řízení pouze splnila povinnosti, které pro ni vyplývají ze směrnice 89/106.

32 Hlavním cílem směrnice 89/106 je odstranit překážky obchodu vytvořením podmínek umožňujících volné uvádění stavebních výrobků na trh ve Společenství. Za tímto účelem směrnice upřesňuje základní požadavky, které musejí splňovat budovy a stavby, ve kterých mají být stavební výrobky použity a které jsou provedeny harmonizovanými normami a prováděcími vnitrostátními normami, evropskými technickými schváleními a vnitrostátními technickými specifikacemi uznávanými na úrovni Společenství. Podle čl. 6 odst. 1 směrnice 89/106 členské státy nesmějí na svém území bránit volnému pohybu, uvádění na trh nebo používání výrobků, které splňují ustanovení této směrnice.

33 Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že dotčené trubky, i když jsou „stavebními výrobky" ve smyslu směrnice 89/106, nejsou předmětem ani harmonizované normy nebo evropského technického schválení, ani vnitrostátní technické specifikace uznávané na úrovni Společenství ve smyslu čl. 4 odst. 2 této směrnice.

34 Pokud však jde o stavební výrobky, na které se nevztahuje čl. 4 odst. 2 směrnice 89/106, čl. 6 odst. 2 této směrnice stanoví, že členské státy umožní jejich uvedení na trh na svém území, jestliže tyto výrobky splňují vnitrostátní předpisy, které jsou v souladu se Smlouvou o ES, nestanoví-li evropské technické specifikace jinak.

35 Směrnice 89/106 tak potvrzuje, že členský stát může podrobit uvedení stavebního výrobku, na který se nevztahují technické specifikace harmonizované nebo uznávané na úrovni Společenství, na trh na svém území pouze vnitrostátním předpisům, které jsou v souladu s povinnostmi vyplývajícími ze Smlouvy, zejména se zásadou volného pohybu zboží uvedenou v článcích 28 ES a 30 ES.

36 Je pravda, že článek 16 směrnice 89/106 upravuje zvláštní řízení, na jehož základě stavební výrobek pocházející z členského státu, pro který neexistují technické specifikace harmonizované nebo uznávané na úrovni Společenství musí být členským státem určení považován za shodný s předpisy platnými v tomto státě, pokud vyhovuje zkouškám a inspekcím, které byly provedeny schváleným orgánem v členském státě výrobce podle metod platných v členském státě určení nebo uznaných tímto státem za rovnocenné.

37 V souladu s tímto zvláštním řízením členský stát určení a členský stát výrobce si musejí poskytnout všechny informace potřebné k tomu, aby bylo členskému státu výrobce umožněno k tomuto účelu schválit orgán. Má-li členský stát pochybnosti, musí odůvodnit své stanovisko a uvědomit Komisi v souladu s čl. 16 odst. 2 směrnice 89/106.

38 Nicméně článek 16 směrnice 89/106 neupravuje situaci hospodářského subjektu, který dovezl stavební výrobek, pro který neexistují technické specifikace harmonizované nebo uznávané na úrovni Společenství, když členský stát výrobce neoznámil členskému státu určení orgán, který schválil nebo který hodlá k tomuto účelu schválit.

39 Krom toho nečinnost jednoho z členských států dotčených uvedeným řízením nemůže sama o sobě odůvodnit existenci omezení volného pohybu zboží, se kterým by byl konfrontován hospodářský subjekt při použití dotčeného výrobku v jiném členském státě.

40 Z toho vyplývá, na rozdíl od toho, co tvrdila portugalská vláda, že zvláštní řízení stanovené v článku 16 směrnice nevylučuje, aby odmítnutí takovým schvalovacím orgánem, jakým je LNEC, v rámci takového schvalovacího řízení, jaké vyplývá z článku 17 vládního nařízení a ministerských vyhlášek z let 1970 a 1971, rovnocennosti certifikátu vydaného schvalovacím orgánem jiného členského státu bylo posuzováno s ohledem na články 28 ES a 30 ES.

41 V tomto ohledu je třeba uvést, že jak požadavek předběžného schválení výrobku pro ověření jeho vhodnosti pro dané použití, tak odmítnutí – v tomto rámci – uznání rovnocennosti certifikátů vydaných v jiném členském státě omezují přístup na trh členského státu dovozu, a musejí být tedy považovány za opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu ve smyslu článku 28 ES (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 8. května 2003, ATRAL, C-14/02, Recueil, s. I-4431, body 62 a 63).

42 Podle ustálené judikatury takové opatření může být odůvodněno pouze jedním z důvodů obecného zájmu vyjmenovaných v článku 30 ES nebo jedním z kategorických požadavků stanovených judikaturou Soudního dvora, pokud je toto opatření způsobilé především zaručit uskutečnění cíle, který sleduje, a pokud nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (viz rozsudky ze dne 22. ledna 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, Recueil, s. I-607, bod 33; ze dne 20. června 2002, Radiosistemi, C-388/00 a C-429/00, Recueil, s. I-5845, body 40 až 42, a ze dne 8. září 2005, Yonemoto, C-40/04, Sb. rozh. s. I-7755, bod 55).

43 Schvalovací řízení stanovené článkem 17 vládního nařízení má za cíl zaručit bezpečnost materiálů používaných v budovách a ve stavbách, a v důsledku toho rovněž slouží k cíli ochrany zdraví a života osob.

44 Z ustálené judikatury vyplývá, že při neexistenci harmonizačních norem členským státům přísluší rozhodovat o úrovni, na které hodlají zaručit ochranu zdraví a života osob, a o požadavku předběžného povolení uvedení dotčených výrobků na trh (viz rozsudek ze dne 27. června 1996, Brandsma, C-293/94, Recueil, s. I-3159, bod 11).

45 Nicméně opatření zavedené členským státem nelze posoudit tak, že nepřekračuje meze toho, co je k dosažení sledovaného cíle nezbytné, pokud zdvojuje kontroly, které již byly uskutečněny v rámci jiných řízení, buď v tomtéž státě nebo v jiném členském státě (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Canal Satélite Digital, bod 36).

46 Jak Soudní dvůr již rozhodl, má-li členský stát volnost podrobit výrobek, který již byl předmětem schválení v jiném členském státě, novému zkušebnímu a schvalovacímu řízení, jsou orgány členských států nicméně vázány přispět k usnadnění kontrol v obchodě v rámci Společenství. Z toho vyplývá, že nemají právo vyžadovat bez nutnosti technické nebo chemické analýzy nebo laboratorní zkoušky, pokud tytéž analýzy nebo zkoušky již byly uskutečněny v jiném členském státě a jejich výsledky jsou k dispozici těmto orgánům nebo jim mohou být dány k dispozici na jejich žádost (rozsudek ze dne 17. prosince 1981, Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten, C-272/80, Recueil, s. 3277, bod 14; výše uvedený rozsudek Brandsma, bod 12, a rozsudek ze dne 17. září 1998, Harpegnies, C-400/96, Recueil, s. I-5121, bod 35).

47 Striktní dodržování této povinnosti vyžaduje aktivní přístup ze strany vnitrostátního orgánu, kterému byla předložena žádost o schválení výrobku nebo v tomto rámci o uznání rovnocennosti certifikátu vydaného schvalovacím orgánem jiného členského státu. Tento aktivní přístup se popřípadě rovněž ukládá tomuto posledně uvedenému orgánu a v tomto ohledu členským státům přísluší ověřit si, zda příslušné schvalovací orgány vzájemně spolupracují s cílem usnadnit řízení k získání přístupu na vnitrostátní trh členského státu dovozu.

48 V projednávaném případě LNEC odmítl uznat rovnocennost certifikátu vydaného IIP z důvodu, že IIP není členem UEATC, k němuž je přidružen LNEC, a neuzavřel s IIP dohodu o spolupráci v dotčené oblasti. Ze spisu vyplývá, že LNEC ani nepožádal podnik podávající stížnost o informace, které měl k dispozici a které by LNEC umožnily posoudit povahu certifikátu vydaného IIP, ani nekontaktoval IIP za účelem získání takovýchto informací.

49 Portugalské orgány tím, že na základě článku 17 vládního nařízení podrobily použití dotčeného výrobku schvalovacímu řízení, aniž by byl v tomto rámci zohledněn certifikát vydaný schvalovacím orgánem jiného členského státu a aniž by byl podnik podávající stížnost nebo uvedený orgán požádán o nezbytné informace, nesplnily povinnost spolupráce, která v kontextu žádosti o schválení výrobku dovezeného z jiného členského státu vyplývá z článků 28 ES a 30 ES.

50 Pokud jde o konkrétní požadavky, kterým schválení dotčených trubek podléhá v Portugalsku a které podle portugalské vlády přesahují technické požadavky uplatňované IIP, je třeba připomenout, že aby byl předběžný správní povolovací

režim odůvodněn, i když omezuje základní svobody, musí se v každém případě zakládat na objektivních, nediskriminačních a předem známých kritériích, a to tak, aby byla vymezena posuzovací pravomoc vnitrostátních orgánů tak, že tato pravomoc nebude vykonávána svévolně (výše uvedený rozsudek Canal Satélite Digital, bod 35).

51 Jelikož však článek 17 vládního nařízení stanoví pouze to, že použití nových materiálů nebo stavebních postupů, pro které neexistují oficiální specifikace ani dostatečná užívací praxe, podléhá předběžnému stanovisku LNEC, toto ustanovení nesplňuje tyto požadavky.

52 Portugalská právní úprava tedy tím, že podrobuje dotčené trubky takovému schvalovacímu řízení, jaké je stanoveno v článku 17 vládního nařízení, nerespektuje zásadu proporcionality, a v důsledku toho je v rozporu s články 28 ES a 30 ES.

53 Z toho vyplývá, že první žalobní důvod vznesený Komisí je opodstatněný.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 1 a čl. 4 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95

Argumentace účastníků řízení

54 Komise tvrdí, že odmítnutí EPAL schválit dotčené výrobky při neexistenci certifikátu LNEC a odmítnutí LNEC uznat rovnocennost certifikátu vydaného IIP společně zakládají „opatření" ve smyslu rozhodnutí č. 3052/95, které jí tedy mělo být oznámeno ve lhůtě 45 dnů od jeho přijetí.

55 Portugalská vláda odpovídá, že z čl. 3 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95 vyplývá, že tento požadavek oznámení se nevztahuje na opatření přijatá výhradně na základě harmonizačních předpisů Společenství. Portugalská republika tím, že odmítla uznat rovnocennost certifikátu vydaného IIP vnitrostátnímu schválení, pouze provedla povinnosti, které pro ni vyplývají ze směrnice 89/106.

Závěry Soudního dvora

56 Článek 1 rozhodnutí č. 3052/95 se týká opatření, kterými členský stát brání volnému pohybu výrobků, které jsou zákonně vyráběny nebo uváděny na trh v jiném členském státě.

57 „Opatřením" se podle rozhodnutí č. 3052/95 rozumí každé opatření přijaté členským státem s výjimkou soudních rozhodnutí, jehož účinkem je omezení volného pohybu výrobků, které jsou zákonně vyráběny nebo uváděny na trh v jiném členském státě, bez ohledu na jeho formu nebo na orgán, který jej vydal (výše uvedený rozsudek Radiosistemi, bod 68).

58 Jelikož rozhodnutí přijatá EPAL a LNEC na základě vládního nařízení a ministerských vyhlášek ze dne 2. listopadu 1970 a ze dne 7. dubna 1971 mají ve svém celku skutečně za účinek zákaz použití dotčených trubek, musejí být považována za „opatření" ve smyslu článku 1 rozhodnutí č. 3052/95.

59 Jak bylo uvedeno v bodech 31 až 35 výše, nejedná se o opatření předepsané směrnicí 89/106. Na rozdíl od toho, co tvrdí Portugalská republika, se tedy na dotčené

opatření nevztahuje výjimka z požadavku oznámení upravená v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95.

60 Portugalská republika tedy tím, že toto opatření neoznámila Komisi ve lhůtě 45 dnů, porušila povinnosti, které pro ni vyplývají z rozhodnutí č. 3052/95.

61 V důsledku toho je druhý žalobní důvod Komise rovněž opodstatněný.

62 S přihlédnutím k veškerým předcházejícím úvahám je třeba určit, že Portugalská republika tím, že na základě článku 17 vládního nařízení nezohlednila certifikáty o schválení vydané jinými členskými státy ve schvalovacím řízení pro polyetylenové trubky dovezené z těchto jiných členských států, a tím, že toto opatření neoznámila Komisi, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES a 30 ES, jakož i z článku 1 a čl. 4 odst. 2 rozhodnutí č. 3052/95/ES.

K nákladům řízení

63 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Portugalská republika neměla ve věci úspěch, je namístě posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Portugalská republika tím, že na základě článku 17 obecného nařízení o urbanistické výstavbě, přijatého vládním nařízením s mocí zákona č. 38/382 ze dne 7. srpna 1951, nezohlednila certifikáty o schválení vydané jinými členskými státy ve schvalovacím řízení pro polyetylenové trubky dovezené z těchto jiných členských států, a tím, že toto opatření neoznámila Komisi Evropských společenství, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES a 30 ES, jakož i z článku 1 a čl. 4 odst. 2 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 3052/95/ES ze dne 13. prosince 1995, kterým se zavádí postup výměny informací o vnitrostátních opatřeních odchylných od zásady volného pohybu zboží v rámci Společenství.**

2) **Portugalské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.